

HİCRET

(Nikrîz Destan)

Usûl: Aksak

Şiir: Mustafa TAHRALI

Beste: Cinuçen TANRIKORUR

(SAZ) En biyâ kad ri ni yur dun da ki ler bil
me di ler Ay nı tak dir le dü şer yol
la ra son Pey gam ber Bü tün â lem
le re rah met di yegön der di Kader
A ma nûr al nı na bin tür lü ce fâ hat
tı çi zer En biyâ üs tü ne şid det
li e zâ yaz dı Hü dâ ah MUSTAFÂ Ka
/i deden ol ma dımüs tes nâ
Her ce mâl maz hâ rı çek miş ti ce lâl şim

28
şe ği ni (SAZ.. ..) O ki â lem le re rah met

31
çekeren yük se ği ni (SAZ.. ..)

34

37
..) Ge ce Mî rac' da kemâl bul du Ri sâ let

40
gü ne şî (SAZ.. ..) O kemâl mûh rû nûn ar tık

43
e be dî gel mez e şî (SAZ.. ..) Â lemin sey

46
ri ni İ s râ i le er dir dî so na

49
(SAZ) Ka be kav sey ni na sîb et ti o Mev lâ

52
ku lu na (SAZ.. ..)

55
..) De di Mî rac'

Nikrîz Destanının Devâmı -3-

58 da: "Buyer den be ni iz zet le çı kar

61 Ey le Rab bim ke remin den ba na bir kuv

64 ve ti yâr!.. Hur ma lık şeh ri ni gös ter

67 di Hü dâ yol lar a çık Dost larım, hay

70 di gi din ! baş la dı hic ret ar tık!" (SAZ..

73 ..) Ye ni bir/ uf ka dönük göz le ri has ret

76 le do lu (SAZ.. ..) Tut tu as hâ bı gü zin bir

79 bi ri/ ar dın ca yo lu (SAZ..

82 ..)

85 Ge ce nin kut lu ka ran lık de mi gel miş

88 ti A li Bū rûnûp hır ka yı yat mış

91 tı ko rur Hak kın e li Ve Re sûl el

94 de te vek kûl /i pi kal bin de hu zûr

97 Dil de Yâ sin i le çık mış tı e vin den

100 pür nûr Bir a vuç top ra ğı ser pip

103 ka ra küf rûn yû zû ne Sû zû lûp geç

106 ti çe kip uy ku yukör ler gö zû ne

109 Yaz dıküfr üs tû ne "Hem göz le ri hem kalp

112 le ri kör!" Nû ru gör mez di ki nâr eh

115 li/ o nûr üs tû ne nûr!.. (SAZ..

Nikrîz Destanının Devâmı -5-

118

121

124

127

130

133

136

139

142

145

..)

Dur du bir lâh za dönüp şeh re ya kın bir

te pe de: "Mek ke/ey kut lu şe hir, Kâ

be müker rem bel de Sev di ğim sin

se ni val la hi mü bâ rek bi li rim

Zor la hal kın be ni sev ket me se ay rıl

maz i dim (SAZ..

..) İş te her zer

re de sâ rî yü ce vah yin ha va sı

Hak kınem riy le ku rul muş tu gü ver cin

148
yu va sı (SAZ.. ..)Kûf renur per de si çek miş

151
ti/ örüm cek ağ da Kal dı/ â mâ

154
gö zükûf rûn yi ne nâ çar dağ da

157
Yol culuk ker va nı bir köy de durak ver di

160
Kubâ Et ti ilk mes ci di/ in şâ

163
i le Al la ha du â Mes ci din us

166
ta sıhem iş çi si mî mâ rıy dı (SAZ..

169
..)Çün kü Al lah yo lunun bir u lu ser dâ

172
rıy dı (SAZ) Bu bi na yer yü zümes cid

175
le ri nin en gü ze li Öv dü Kur' an

178 i le/ Al lah de di tak vâ te me li

181 (Zil) (SAZ..)

184 ..) Eh li Yes rib dö kü lüp yol

187 la ra aç mış ko lu nu Göz lü yor her

190 bi ri has ret le Ne bî' nin yo lu nu

193 Şim di bay ram ve za fer tür kü sü söy ler

196 tr dil ler âh İş te en sâr ve mu hâ cir

199 bir a lay dal kı lıç er ve beyaz bir

202 de ve/ üs tün de/ o son Pey gam ber

205 Bir cemâl dev ri ne fâ tih o la rak şeh

208
re gi rer Kadın er kek ye di den yet

211
mi şe Yes rib' de sü rur (SAZ.. ..) Ta lâ al bed

214
ru a ley nâ i lenûr et Ağırtaşarak ti zu hûr

217
Kendine has ritmiyle

221
Ta le' al bed ru a ley nâ min se niy yâ

224
Ta le' al bed ru a ley nâ min se niy yâ

227
til ve dâ' Ve ce beş şük ru a ley nâ

230
mâ de â lil lâ hi dâ' Ta le' al bed

233
ru a ley nâ min se niy yâ til ve dâ'

236
Ve ce beş şük ru a ley nâ mâ de â lil

Nikrîz Destanının Devâmı -9-

239 *tr*
lâ hi da' Ey yü hel meb û sü fi nâ
Cî' te şer râf tel Me dî nâ

242
ci' te bil em ril mu ta'
mer ha ben yâ hay ra dâ'

244

246

249

252

255

258

261
Ağırlaşarak

263
İn di ler çok tü ğuboş yer de mü bâ rek

266
de ve nin (SAZ.. ..) Ar sa nın kom şu su Hâ lid'

269
de/ a ğır lan dı E mîn (SAZ.. ..) Ne sa/ â det

272
li ka der on da mi sa fir di Re sül

275
Son ra bir gün o na şehır ol du/ a zîz İs

278
tan bul (SAZ.. ..)

281
..) Kaderin çiz

284
di ği bir kut lu se fer dir hic ret

287
(Cello) Ni ce ça ğ dan ça ğa bir müj de haber dir

290
hic ret Tâ/ e zel den sü re gel miş

293
Fi ravun ar tı ğı na Cüm le şirk eh

296
li nekûf fâ ra za fer dir hic ret

299
Şim di Al lah ve Resûl aş kı na el ler

302
de kı lıç (SAZ.. ..) Ni ceyüz bin za fe rin meb

305
de' i fet hin se be bi Mü' mi nin çek

308
ti ği bir tat lı keder dir hic ret

311
(SAZ.. ..)

314
Baş ka sın dan kaçışAl lah

317
ve Re sû lul la ha Dâ/ i mî dir

320
ki sü rer sey rü se fer dir hic ret

323
Bir gönül bil me se vus lat ne ki hic

Nikrîz Destanının Devâmı -13-

Tâ o hic ret a yı nın doğ du ğu ğün den

be ri dir Mü' mi nin gön lü mü bâ rek

gö ç men zil ye ri dir Biz gönül hic

re ti nin yol da mu hâ cir le ri yiz (SAZ..

..) Bu mü bâ rek se fe rin câ nü gö nül den (Ağırlaşarak)

/e ri yiz

Ta le' al bed

ru a ley nâ min se niy yâ til ve dâ'

386
Ve ce beş şük ru a ley nâ mâ de â lil

389
lâ hi dâ' Ey yühel meb û sü fi nâ

392
ci' te bil em ril mu tâ' Ci' te şer râf

395
tel Međi nâ mer haben yâ hay ra dâ' *tr*

398
Ey yühel meb û sü fi nâ Ci' te bil em
Ci' te şer râf tel Međi nâ Mer haben yâ

401
ril mu tâ' Ta le' al bed ru a ley nâ
hay ra dâ'

404
min se niy yâ til ve dâ Ve ce beş şük

407
ru a ley nâ mâ de â lil lâ hi dâ' (SON)

(İlâhi, gittikçe sönerek daha önce de bitirilebilir.)

Bestekârın bu eserinde, Arap âleminde pek meşhûr olan Hicret Şugûl'ünün Mustafa Tahralı tarafından yazılan Türkçe'ye nazmen çeviri kısmının bestesi yarım kalmıştır. Küçük bazı geçki ve müdahalelerle orijinal bestenin çalınması, koro ile de Türkçe şiirin melodisiz (yalnız vezinle) okunması tarafımda düşünülmüş ve tanzim edilmiştir.

Hâtırasına hürmetlerimle.
B. Rchâ Sağbaş

HİCRET

Enbiyâ kadrini yurdundakiler bilmediler,
Aynı takdirle düşer yollara Son Peygamber.
Bütün âlemlere rahmet diye gönderdi kader,
Ama nûr alınma bin türlü cefâ hattı çizer.

"Enbiyâ üstüne şiddetli ezâ" yazdı Hüdâ,
Mustafâ kâideden olmadı bir müstesnâ.
Çok cefâ etti o Peygamber'e şirk ehli Kureyş,
Hiç ezâ etmese, kâfiydi onon küfrü ateş!...
Her cemâl mazharı çekmişti celâl şimşegini,
O ki âlemlere rahmet, çeker en yükseğini.
Ona yıllarca revâ gördü Kureyş zülm okunu,
Bie gün alçakça, küfür taşıladı Tâif'te onu.

Habeşistan yolu yaymış idi hicret kokusu,
İki biatle örülmüş idi hicret dokusu.
Ettiler ahdi: "Yalanlar ile bühtan bitecek,
Çocuk öldürmesi, Allâh'a da isyan bitecek!"
Sabredip bağlayacak bağrına taş, lâzımsa,
Edecek aşk ile küffarla savaş, lâzımsa...

Gece Mîrac'da kemâl buldu Risâlet güneşi;
– O kemâl mührünün artık ebedî gelmez eşi! –
Âlemin seyrini İsrâ ile erdirdi sona,
"Kâbe kavseyn"i nasîb etti o Mevlâ kuluna.

Dedi Mîrac'da: "Bu yerden beni izzetle çıkar,
Eyle Rabbim kereminden bana bir kuvveti yâr!"
"Hurmalık şehrini gösterdi" Hüdâ... Yollar açık!
Dostlarım, haydi gidin, başladı hicret artık.
Yeni bir ufka dönük gözleri hasretle dolu
Tuttu ashâb-ı güzîn birbiri ardınca yolu...

Kendi yurdunda garîb üç kişi kalmıştı: Nebî,
Muntazır emre Ebû Bekr ile Beyt ehli Ali...
Ve Nebî dostuna bir gün, dedi: Al tedbirini,
"Verir elbet sana yoldaş diye Allah birini."

Ey Ebû Bekr, hazır ol, işte berâber yolumuz,
Kıldı Allah seni destek bize, sensin kolumuz!
Ve emânetleri versin diye sâhiplerine:
Yâ Alî, Mekke'de sen kal, dedi erler erine.

Gecenin kutlu karanlık demi gelmişti... Ali
Bürünüp hırkaya yatmıştı – korur Hakk'ın eli –
Ve Resûl elde tevekkül ipi, kalbinde huzûr,
Dilde Yâsin ile çıkmıştı evinden pür-nûr...
Bir avuç toprağı serpip kara küfrün yüzüne
Süzülüp geçti, çekip uykuyu körler gözüne.
Yazdı küfr üstüne: "Hem gözleri, hem kalpleri kör!"
– Nûru görmezdi ki nâr ehli, o nûr üstüne nûr! –

Durdu bir lâhza, dönüp şehre, yakın bir tepede:
"Mekke, ey kutlu şehir, Kâbe, mükerrem belde!
Sevdiğimsin, seni vallâhi mübârek bilirim;
Zorla halkın beni sevketmese ayrılmaz idim."

Her karnlık yeni bir sırta tecellî durağı;
Gün gelir mağrada mutlak çözüdür sır yumağı...
İlk beşik vahye, Hirâ adlı karanlık mağara,
Sevr'den sonra gün artık ebediyyen ağara...
Yâr-ı gâr oldu Ebû Bekr, ama endîşe eder;
"Olmaz mahzun!" diye bir vahyi okur Peygamber.

İşte her zerrede sârî yüce vahyin havası:
Hakk'ın emriyle kurulmuştu güvercin yuvası;
Küfre nur perdesi çekmişti örümcek ağda.
Kaldı, âmâ gözü küfrün, yine nâcâr, dağda!

Erzak almak için Allah yolunun yolcuları
Durdular aç ve susuz, çölde görüp bir çadırı.
Bu çadır sâhibinin vardı cılız bir koyunu,
Fahr-i âlem çekerek besmele sağmıştı onu.
Yetti bir kap sütü sütsüz koyunun kâfileye;
Yeniden sağdı, içip her biri doysundu diye.
Sonra bir kerre de bir kap sütü ev sâhibine
Kereminden bir işâret olarak sağdı yine.

Ehl-i küfr yüz deve koymıştu Resûl'ün başına:
Düştüler birbiri ardınca çölün dağ taşına...
Gördü yorgun yol alan kervanı yoksul bedevî,
Gitti ardınca, hayâlinde çekip yüz deveyi,
Ve küheylânını sürmüş idi dört nal ileri...
Lâkin at sürçtü ve bir vahy ile kum tâneleri
Çekti tâ bağrınadek, atlıyı indirdi yere.
– Fakat îman ederek erdi hakîkî zafere –

Yolculuk kervanı bir köyde durak verdi: Kubâ!
Etti ilk mescidi inşâ ile Allah'a duâ.
Mescidin ustası, hem işçisi, mîmârıydı,
Çünkü Allah yolunun bir ulu serdârıydı.
Bu binâ yeryüzü mescidlerinin en güzeli,
Övdü Kur'ân ile Allah, dedi: "Takvâ temeli..."
Ve bu hicrette visâl sahnesi görmüştü Kubâ;
Mekke şehrinde emânetleri etmiş de edâ,
Gözü yaşlarla Alî, sevgili Peygamberine,
Yaya çöllerde koşup işte kavuşmuştu yine.

Ehl-i Yesrib dökülüp yollara açmış kolunu,
Gözlüyor herbiri hasretle Nebî'nin yolunu...
Şimdi bayram ve zafer türküsü söyler diller;
İşte ensâr ve muhâcir, bir alay dalkılıç er,
Ve beyaz bir deve üstünde o Son Peygamber
Bir cemâl devrine fâtilh olarak şehre girer.
Kadın-erkek yediden yetmişe Yesrib'de sürûr...
"Tala'a'l-bedru aleynâ" ile Nûr etti zuhûr.

"Şükür Allâh'a ki ay doğdu bugün üstümüze..."
Geldi Kur'ân ile Hak'tan el-Emîn elçi bize.
"Emri bâş üstüne, her hükmüne râmız" o gülün,
Müjde âlemlere rahmet, o Nebî geldi bugün!

Canlı cansız bütün eşyâ verilen vahye açık...
Emrolunmuş yeri seçmiş idi Kusvâ artık.
İndiler, çöktüğü boş yerde mübârek devenin,
Arsanın komşusu Hâlid'de ağırlandı Emîn.
Ne seâdetli kader, onda misâfirdi Resûl!
– Sonra bir gün ona şehir oldu azîz İstanbul –

Kaderin çizdiği bir kutlu seferdir hicret
Nice çağdan çağa bir müjde haberdar hicret
Tâ ezelden süregelen Firavun artığına
Cümle şirk ehline, küffâra zeferdir hicret
Şimdi Allah ve Resûl aşkına ellerde kılıç
Ülkeden ülkeye bir başka seferdir hicret
Nice yüz bin zaferin mebdei, fethin sebebi
Mü'minin çektiği bir tatlı kederdir hicret
Başkasından kaçış Allah ve Resûlullah'a
Dâimîdir ki sürer seyr ü seferdir hicret
Bir gönül bilmeseyse vuslat ne ki, hicran ne imiş
Ona anlatmaya yıllarca yeterdir hicret

Mü'minin vurmak için gönlüne yokluk dağını
Aşkın öğrettiği bir özge hünerdir hicret
Biz ki bin türlü garîbiz, elimiz gurbet eli
Nur verir vuslata, gurbette kamerdir hicret
Gördü bin dört yüzü mahzun ve karanlık, gözümüz
Umarız âlem-i İslâm'a seherdir hicret
İki âlem şaşırp kalmayayım derse MÜRÎD
İmtisâl etmeye âlî bir eserdir hicret

Tâ o hicret ayının doğduğu günden-beridir
Mü'minin gönlü mübârek göçe menzil yeridir.
Biz gönül hicretinin yolda muhâcirleriyiz,
Bu mübârek seferin cân ü gönülden eriyiz.

"Şükür Allâh'a ki ay doğdu üstümüze..."
Geldi Kur'ân ile Hak'tan el-Emîn elçi bize.
"Emri bâş üstüne, her hükmüne râmız" o gülün,
Müjde, âlemlere rahmet, o Nebî geldi bugün!

Mustafa TAHRALI
26 Mart - 25 Mayıs 1980
İstanbul

- Kubbealtı Akademi Dergisi
Yıl: 9 Sayı: 3
- Târih İçinde Hicret ve Na'tlar Antolojisi
Türküye Millî Kültür Vakfı Yayınları
İstanbul 1982, S.137-141

* Türkiye Millî Kültür Vakfının 1980 yılında tertip etmiş olduğu
"Hicret" konulu şiirler arasında "Birincilik Armağanı" kazanmıştır.